

ТЫЗЭКЬОТМЭ – ТЫЛЪЭШ!

Адыгэ макъ

Голос
адыга

1923-рэ ильесым
гъэтхапэм
къышегъэжьагъэу къыдэкы

№ 140 (21869)

2019-рэ ильес

МЭФЭКУ

ШЫШХЪЭИУМ и 8

ОСЭ ГЪЭНЭФАГЪЭ ИИЭЛ
къыхэтутыгъэхэр ыкли
нэмыхи къэбархэр
тисайт ижүгъотэштых
WWW.ADYGVOICE.RU

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

Лыпльэн Йофыр нахъ агъэлъэшыщт

АР-м и Лышхъэу Къумпыл Мурат общественнэ Советэу псэолъэшынымкэ, транспортнымкэ, псэуплэ-коммунальнэ ыкли тьогу хызметымкэ АР-м и Министерствэ щизэхашагъэм хэтхэм зэлуклэгъу адыриагъ. Ащ хэлэжьагъэх мы министерствэм ипащэ игуадзэу Лафыш Рэмэзанрэ псэуплэ-коммунальнэ хызметымкэ Гъэорышаплэм ипащэу Ныбэ Русльянрэ.

Лъэпкъ проектэу «Псэуплэмрэ къэлэ
тъэпсыклемрэ» зыфилорэм ипхырышын,
фэтэрбэу зэхэт унэхэм ягъэкэжын,
псэуплэхэм язэтэгъэпсихан, гъогухэм
ягъэцеклэжын, зэхэоным нэсыгъэ
унэхэм ачлэсхэм ягъэкошын, нэмыхы-
бэхэм атегуущыагъэх. Республикэм

иIэнхэм къизэрахэдгъэлэжса-
гъэхэм ииIуагын лъэшэу къэ-
кIуагъ. Ащ тетэу мары район
гупчхэм гъэпсэфынIэ чыпIэ
зэтегъэпсихаагъэхэр яIэ хъугъэ.

щыпсэухэрэм зэпхыныгъэ зэрэдьирялэм
шIуагъэ къытынным пылтынхэр шокI
зимыIэ йофэу зэрэштыр Республикэм
ипащэ къыхигъэшыгъ. Джаш фэдэу ми-
нистерствэхэм общественнэ Советэу
ащизэхашагъэхэм йофэу адашлэрэми
федэ къыхын зэрэфаами кыкIигъэт-
хыигъ.

— ОНФ-м анахъ дэгъоу кы-
хихырэ субъект 20-мэ ильес
къэс Адыгэир ахэфэ, — къы-
Iуагъ ащ. — Мэхъэнэ ин зиIэ
проектэу «ШэпхъэшIухэм
адиштэрэ къэлэ ишиIакIэр гъэ-
псыгъэнэр» зыфиIорэм къы-
щидэлтыгъэхэр игъом ыкли
икъоу зыгъэцакIэхэрэ субъект-
хэм ащыц хъугъэу УФ-м псэ-
ольешIынымкэ и Министер-
ствэ ыгъэунэфыгъ. Щыфэу рес-
публикэм щыпсэухэрэр мы йофэ-

Мы программэм игъэцклен пэуагъэ-
ханэу сомэ миллион 251-рэ 2019-рэ
ильесымкэ агъэнэфагъ. Ашкэ фэтэрб-
эу зэхэт унэхэм яшагхэу 34-рэ, об-
щественнэ чыпIэ 23-рэ агъэклэжыщт.
АР-м и Лышхъэу гъогухэм яшын

ыкли ягъэцклэжын фытегъэпсихаагъэ
проект инхэм къатегуущыIээзэ, блэкыгъэ
ильесым мы лъэныхын сомэ миллиард-
ди 6 зэрэпэуагъэхъагъэр къыIуагъ. Ащ
щыщу сомэ миллиард 2-рэ миллион
600-республикэм и Гъогу фонд къы-
хэхыгъэ хъугъэ.

Мы уахтэм Краснодар икIэу посел-
кэу Верхнебакансэ клоэр автомобиль
гъогоу A-146-м илахъэу поселкэу Инэм
блэкырэр агъэцклэжы, Мыекуапэ къэ-
зыухъэрэ гъогум ишын лъагъэкIуатэ,
псыхью Шхъэгуашэ тель лъэмиджэу
автомобиль гъогоу A-146-р эзпэзычырэр,
поселкэу Тульскэм идэхъагъукэ тель
лъэмиджыр агъэцклэжых, Гъозэрэп-
лээрэ бгы сэтхэу Лэгъо-Накъэрэ зэзы-
пхыщхэ автомобиль гъогур ашы. Пстэумки агъэцклэжырэр километрэ
34-рэ мэхъ.

Фэтэрбэу зэхэт унэхэм ягъэкэжын
республикэм ипащэ къытегуущыIээзэ,
блэкыгъэ ильесым сомэ миллионы 120-
рэ ащ зэрэпэуагъэхъагъэр, уни 106-рэ
(квадратнэ метрэ 334-рэ мэхъу, нэбгы-
рэ мин 13 ашэпсэу), зэрэгэцкэжыгъэр,
псэуплэ квадратнэ метрэ мини 187-рэ
аухи зэрэтигъэр къыIуагъ.

(ИкIеух я 2-рэ нэклуб. ит).

Лыпльэн Иофыр нахь агъэлъэшьщт

(Икэух.)

Джыри мыйгэ Лъэпкъ проектэу «Псэуп!» зыфиорэм къыхиубытэу квадратнэ метрэ мин 270-м къышымыкэу атыным үүж итих.

АР-м и Лышхъэ къызэриуагъэмкэ, сабый ибэхэу нэбыгэр 97-мэ блэкыгэе ильэсэм псэуплэхэр арагъэгъотыгъэх. Аш бюджет зэфэшхъафхэм къаххыгъэу сомэ миллиони 113-рэ пэуагъэхагь. Мыйгэ нэбгыри 116-мэ аратын гүхэль я. Аш сомэ миллиони 111-рэ пэуухьашт.

Унэгто ныбжыкъэхэм йэпилэгту ятыгъэнным ылъэныкъокэ шлагэе хүгъэхэми республикэм ипащэ къатегущыягь. Ильэсэу тызхэтэм пстэумки унэгто 339-мэ псэукэ амалэу ялэр нахьышу шыгъэнымкэ адэлэнхэу пшьэрьль зыфагъэуцужыгь. Ар блэкыгэе ильэсэм псэуплэ сертификатыр зэрлатыгъэхэм процент 19-кэ нахьыб. Пстэумки сомэ миллион 240-рэ аш пэуагъэханэу агъенфагь.

— Цыфэу республикэм исхэр псэукэ ыкни Иофшэкэ амал тэрээз ялангу ятышгъэхэни агъенфагь. — къыиуагь Къумпыл Мурат. — Аш общественнэ Иоф зыгъэцаклэхэрэри, ежь цыфхэри къыхэлэжсъэнхэм мэхъэнэ ин и. Иофэу зэдатишэрэм шыагъэ къыхыныр агъенфагь.

Общественнэ Советым пшьэрьльэу илхэмий зэлукэгтум щатегущыягъэх. 2014-рэ ильэсэм къыщыублагь ар зышигээр. Псэолъешынным щылэжагъэхэр, непэ Иоф щызышэхэрэр, псэуплэ-коммунальнэ гээлорышэкло компаниехэм, ТСЖ-хэм, общественнэ лыпльэнымкэ

Хэклийм идэшын фэгъэзэгъэ шъольыр операторым илофшээн зэрэзхищэрэми, псэолъешынным ылъэныкъоу цыфхэм ящиэкэ-псэукэ нахьышу шыгъэнным фэгъэзагъэми нахь гъэлъэшыгъэу алтыплъэнхэу къариуагь.

Сурэтнэр А. Гусевым түрихыгь.

тым хэтхэм япшьэрьльхэр іепдэлэл зэрамышыхэрэм пае зэрафэрэзэм къыклигъэтхыгь, хэклийм идэшын фэгъэзэгъэ шъольыр операторым илофшээн зэрэзхищэрэми, псэолъешынным ылъэныкъоу цыфхэм ящиэкэ-псэукэ нахьышу шыгъэнным фэгъэзагъэми нахь гъэлъэшыгъэу алтыплъэнхэу къариуагь. Джащ фэдэу псэолъешыннымкэ, транспортнымкэ, псэуплэ-коммунальнэ ыкни гъогу хызметынкэ Министерствэм ипащэхэм закынтигъазээ, шыххафхэм язэхшэн, капремонтын пае ахьшэу атырэм къызэрххуягьэр цыфхэм алтыгъээсигъэнным нахь чанэу дэлэжээнхэу, гъэорышэкло компаниехэм ыкни ТСЖ-хэм ялофышэхэм яшэнгъэхэм ахэгъэхэгъэнным пае семинархэр зэхэгъэхэнхэм үүж иханхэу къафигъэптигээ.

ХҮҮТ Нэфсэт.

БЭМЭ АДЫГЕИР КЪИХАХЫ

Адыгэим зыщызыгъэсэфыхэрэм япчагъэ зэхапишэу хэхъуагь. Тикъэралыгъо ичилгээ зэфэшхъафхэм ямызакью, тикъушхъэхэм зашалтыхъанэу Иеклыбым къиклыхэрэри Ѣылх. Мы тхьамафэм ехуулшэу зекло куп 36-мэ Адыгэим изеклон гъогуунахэм арыглонхэу зарагъэтхыгь. Нэбгырэ 286-мэ ахэр къагъэпсих, мы пчагъэем Ѣылхэу 75-р къэлэцъылх, 1-р Иеклыбым къиклыгь.

Зеклохэмрэ зыгъэпсэфаклохэмрэ ящынгъончагъэ пае, ищыклагъэмэ, іепилэгту тэрээз арагъэгъотышууным фэшлэшэдэмыши Ѣофхэмкэ УФ-м и Министерствэ игъэлорышэпэ Шыххалэу АР-м Ѣылхэем пстэуми агу къегъэкыжыы зекло купхэм япчагъэм ыкни зырызэу зекло клохэрэм ошэдэмыши Ѣофхэмкэ

УФ-м и Министерствэ илъыхъон-къэгъенжьын къулыкъоу АР-м Ѣылажъэрэм зыдэклоштхэр щарагъэтхын зэрэфаэр.

Джащ фэдэу зыщагъэтхын пльэкыщт гъэлорышэпэ Шыххалэу елъыхъон-къэгъенжьын къулыкъум мы телефонхэм уатоем: 8(8772) 52-32-01, 8(8772) 56-19-11, +7-028-239-05-80.

АДЫГЭ РЕСПУБЛИКЭМ И ЛЫШХЪЭ ИУНАШЬУ

Рэзэнгъэ тхыль етыгъэним ехыллагь

Псэолъешынным ылъэныкъокэ гъэхагъэу илхэм ыкни ильэсэбэ хүгъэу гуутынгъэ фырилэу Иоф зэришэрэм апае Адыгэ Республиком икъэралыгъо бюджет учреждениеу «Стройзаказчикын» техникэм лыпльэгъэнымкэ исцелиалист шыххалэу Блэгъожъ Азэмэт Заурбый ыкни рэзэнгъэ тхыль етыгъэнэу.

Адыгэ Республиком и Лышхъэу Къумпыл Мурат къ. Мыекъуапэ, шышхъэум и 5, 2019-рэ ильэс N 210

Лъэпкъ проектхэр

ЗыгъэпсыфэпIЭм игъэцэкIЭжын рагъэжьагъ

Лъэпкъ проектэу «Къэлэ Iэрыфэгъ щыIакIэр» зыфиорэм игъэцэкIэн епхыгъэу Мыекуапэ зэтырагъэпсыхъэ. Фэтэрыбэу зэхэт унэхэм ящагухэм ямызакъоу, общественнэ чыпIэхэр гъэкIэжыгъэнхэри мыш кыхеубытэ.

Мы уахтэм юфшIэнхэр зыщыкIохэрэ чыпIэхэм ашыщ урамэу Ушинскэм ыцэ зыхырэм тет зыгъэпсэфыпIэр. Мыекъолэ къэле администрацием ипресс-къулыкъу къизэрэщи тауягъэмкIэ, бэмышэу а чы-

пIэм юфшIэнхэр щырагъэжьагъех: шыольырьир къагъэкъэбзагъ, кашшыхъагъ, плиткэ зытыральхъашт гъогур агъеха-зыргыгъ. Аш нэмийкI, къэкигъэ шхуантIэхэмкIэ зэгъепешынъир, тъысыпIэхэр ыкли хекъир зэрэ-

такъорэ пкыгъюхэр ашагъэу-цунхэр проектым къыдыхэлтыгъ тагъ.

ЗэргъэнафэрэмкIэ, юфшIэнхэр чъэпьюгъу мазэм аухыштых. ПстэумкИ сомэ миллиони 3 фэдиз пэуухъашт.

ПшIэнкIэ гъэшIэгъоны

ЫпшIэкIэ зигугуу къэтшыгъэ чыпIэм саугъэт щыт. Аш бэмэгу лъатэрэп нахь мышIэми, тарихъ гъэнэфагъэ пыль. Граждан заом ильэхъан, 1928-рэ ильэсүм «террор фыжъим» еклоылгъэхэм ар афагъеуцугъ. 1942-рэ ильэсүм саугъэтэры зэхакутэгъагъ, 1951-рэ ильэсүм къизэуахыгъигъ.

Тарихъим зэрэхэтымкIэ, 1918-рэ ильэсүм йонигъом и 20 — 21-рэ чэцүм белогвардейскэ генералэу Покровскэм иунашьокIэ джы саугъэтэры

зыдещыт чыпIэм пэмыхыжъэу нэбгырэ мин 1,5-рэ щыззхауп-кээтгъагъ, Привокзальна гупчэм нэбгырэ мини 2. Жъалымыгъэ зекlyakIэу «террор фыжъим» епхыгъэхэм мыйр ашыщ, «Майкопская резня» ар тарихъим къызэрхэнагъэр.

Мыекуапэ къэлэ цыкIу нахь мышIэми, археологием, архитектурэм, тарихъим ясаугъэтэу дэтыр маклэп. Ахэм язытет фэгъэзагъэр Адыгэ Республиком икультурнэ кIэн къэххумэгъэнымкIэ ГъэлорышланIэр ары. Ау муниципальнэ гъэцэкIэко хабзэми ахэр инэпльэти ригъэкIохэрэп. Мы уахтэм саугъэтэй гъэцэкIэжынхэр ишкIагъэхэп, изытет уигъэрэзэнэу щыт.

**ІЭШЫНЭ
Сусан.**

Сурэтхэр Іашынэ Аслын тырихыгъэх.

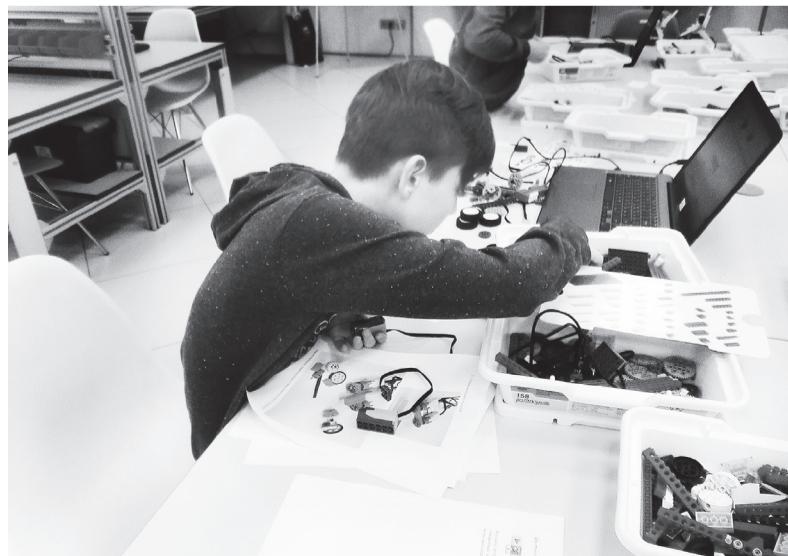
Адыгейим технопарк шагъэпсыщт

АР-м гъесэнгъэмрэ шIеныгъэмрэкIэ и Министерствэ Урысие Федерацаем исубъектхэм мобильнэ технопаркхэр ашыгъэпсыгъэнхэмкIэ зэнэкъоу щыкIуагъэм щытекIуагъ.

Технопаркэу «Кванториум» зыфиорэр 2020-рэ ильэсүм къызэуахыщт, ар кIэлэцыкIу технопаркэу «Кванториумын» изылахъэу щытыщт.

Технопаркыр федеральнэ проектэу «КIэлэцыкIу пэпчь игъэхъагъ» зыфиорэм хэтэу агъэпсыщт. Аш амал къытыщт техноло-гиякIэхэмкIэ кIэлэцыкIуухэм Iахътедээ гъесэнгъэхэр агъотынхэмкIэ. ЗэкэмкИ ильэс 5-м къыштэгъэжьагъауу 18-м нэс зыныбжь кIэлэцыкIу мин а егъэджэним къыхиубытэшт.

(Тикорр.)

МашIом ишынаагъо Адыгейим джыри шъхъащт

Федеральнэ къэралыгъо бюджет учреждениеу «Темир-Кавказ УГМС-м» къизэритьгъэмкIэ, Адыгэ Республиком игупчэ ыкIи итемир лъэныкъохэм машIом закышиштэним ишынаагъо (я 4-рэ классым халытэ) ашхъащт.

Аш къыхэкIеу Урысие ошI-дэмышэ юфхэмкIэ и Министерствэ Адыгэ Республиком-кIэ и ГъэлорышланIэр шъхъаэ цыифхэм агу къегъэкIыжы щынэгъончъагъэмкIэ шапхъэхэр аукъохэ зэрэмыхъуштыр: мэзым клохэрэм уц гъугъэмрэ чыигъхэмрэ адэжь машIо аашашы хъуштэл, зыгорекIэ ашыимэ, а чыпIэр метрэныкIо фэдиз ишьомбъягъэу къатыхъан фае. А чыпIэм къылукIыжынхэ зыхукIэ, машIом псы пакIэжынныр е ятэ тыратэкIоныр зыщагъэгъупшэ хъуштэл. Джаш фэдэу нэмымкI юфхъабзэхэу зэрхъан фаяхэми анаэ аштырагергэдээ.

ГумэкIыгъо горэ къэтэджы-

мэ «01-м» е ГъэлорышланIэр фонэу 8(8772) 56-80-78-м шъхъаэм «цихъэшIэгъу телешутиу.

Хэта зылъэгъугъэр, зышIэрэр?

Мы ильэсүм шытхъэум и 3-м мафэм сыйхъатыр 12-м адэжь псэупIэу Инэм иурамэу Перовым ыцэкIэ щытым зыныбжь имыкIуугъэ лъэсрыкIом, 2005-рэ ильэсүм къэххумэгъэм, лъэсрыкIо зэпIырыкIыпIэр зэпичызэ амьгъеунэфигъэ мотоциклэр къеутэкIыгъ. Къалэу Краснодар дэт сымэдэжэштим фыкIуагъэхэр илэхэу лъэсрыкIор нагъэсигъ. Мотоциклэм тесыгъэм зигъэбылтыжъигъигъ.

Къэралыгъо инспекцием и ГъэлорышланIэр Адыгэ Республиком щыIэм мы тхъамыкIэгъо хъуягъэ-шIагъэм щыгъуазэхэр телефонэу 53-90-02-мкIэ къитеонхэу ялъэу.

Къитеуагъэм ыцэ аушъэфыщт.

**ГъогузекIоныр щынэгъончъэнымкIэ Къэралыгъо инспекцием
Адыгэ Республиком-кIэ и ГъэлорышланI**

Журналистым игъэхъагъ

Журналистхэм я Урысые зэнэкъокью «Урысыем ипатриот» зыфиорэр къералыгъо программэу «Урысыем ицыфхэм япатриотическе пүнүгъ» зыцэу 2016 – 2020-рэ ильэсхэм ательятаагъэм щыщэу зэхащэ.

Ныбжыкъэхэм яхэгъэгу шу
альэгьоу пүгъэнхэм иоф нахь

гъэлъешыгъэнимкэ ишуагъе аш
къэкюонэу щыт. Зэнэкъокур

зэхащэ Роспечатым ыкчи УФ-м зыкъэухумэжыгъэнимкэ и Министерствэр хэбзэ гъэцэкъэко органхэм ыкчи Урысыем и журналистхэм я Союзрэ.

Мы ильэсым зэнэкъокью «Урысыем ипатриот» зыфиорэм нэбгырэ мини 2-меху хэлэжьагъ. Субъект 77-мэ ашыц авторхэмрэ творческе колективхэмрэ яофшагъэж агъэхыгъэх.

Джырблагъе хэутынымкэ ыкчи къэбар жуугъэм иамалхэмкэ федеральнэ Агентствэрэ Дунэе пресс-клубырэ ялъикохэр зыхэт жюриз зэнэкъокум икэхүхэр зэфихысыжыгъэх.

Зэнэкъокум гээзт хэутыгъэхэм афгъэхыгъэх яхьэу хэтым щытекъяугъэхэм ашыц Адыгэ-къялэ къыцыдэкъирэ гээзетэу «Единствэм» иредактор шъхьаэ игуадзэ Кушу Асплан. Жюриз анах дэгъоу ылъитагъэмэ ахэт очрекү «Полет орлицы над бездной или Они были первыми» зыфиорэр.

Жюриз яофшагъэм уасэ къызышишыре тхыгъэм къы-

щело: «Тигуапэ Хэгъэгу ззошхом фэгъэхыгъэу атхырэм къизэрэшымыкъэрэр. Аш хэлэжьагъэхэм яхыллэгъэ хуугъэ-шлагъэу та-пекъ амьшлэштигъэхэр джыцифхэмкэ нафа мэхъух. Гуцы-иэм пае, Советск Союзым и Лыхъужьэу, Рейхстаг зытшэгэ батальоным икомандирэрэ, капитанэу Неустроевым фэгъэхыгъэу тхыгъэу щыэр бэ. Урысы Степан Неустроевырэ адигэ къалэу «Неустроевскэ» батальоным ибатарее икомандирэрэ, старшэ лейтенантэу Тхагъэлсэу Клэлэмэтрэ язэньбдэгъуныгъэ фэгъэхыгъэу нэкулбгъуакэ Адигэ Республикаэм щыщэу Кушу Асплан къизэуухы».

Комбат цэрылом къырыкъяу-гъэр зытхырэ тарихълэжхэм амьшлэштигъэу джыри зы хуугъэ-шлагъэ Кушуум къытогтагь. Ар ехыллагь Краснодар псыбу-бытыпэ ыкчи Адыгэ-къялэ зыгъэлэхэм Неустроевыр зэрахэтигъэ.

«Патриот России» зыфиорэ зэнэкъокум щытекълохэрэм чы-

пэ зэфешхъяфхэм къащыфэ-гушонхэр шэн-хабзэ хуугъэ. Мизэгъогум теклонигъэр къыдэ-зыхыгъэхэм къалэу Тамбовэрэ Мичуринскэрэ къяжэштигъэх. УФ-м ичылпэ 40-мэ къарьыгъэ журналистхэм мы къалэхэм къащыэрэуугъоигъагъэх.

Тамбов «Іэнэ хурае» щыкли-агь патриотизмэм фэгъэхыгъэ темэмрэ непэрэ мафэм аш чыпилу щиубытырэмрэ яхылла-гъэу. Мичуриным ыкчи сурэтыш цэрылоу Герасимовым яму-зийхэм журналистхэр ашылагъэх, еланэ Тамбов хэкум игуберна-торэрэ А. В. Никитиным хыакъэхэм шүхъафтынхэр къафигъэшьо-шагъэх.

Аш ыууж атекуагъэхэм къыщафгушуагъэхэм Мичуринскэ драматическе театрэм. Мэ-фэкым хэлэжьагъэх эхутын юххэмкэ ыкчи къэбар жуугъэм иамалхэмкэ федеральнэ Агент-ствэр, Урысыем и журналистхэм я Союз, Урысыем и Лыхъужь-хэм ашыщхэр, общественнэ ю-фышэхэр.

Кушу Асплан дипломыр къы-ритыжыгъ УФ-м и МВД Иэкл-цыдэхэмкэ иглавнокомандую-шщу, УФ-м и Президент иллыклоу Сыбыр федеральнэ шъолтырым щылэу, дээм игенералэрэ Н. Е. Рогожкиным.

Тиофшагъу тигуапэу тыфэ-гушо, джыри гъэхъягъэхэр ўшынхэу тыфэльо.

TYRKOO Мурат.

Искусствэр – тибанийгъ

Щыцэныгъэм зэфицэхэрэм ягупшиисак!

Күшхъэчэсхэм яхудожественнэ культурэ ишэн-хабзэхэм афгъэхыгъэ зэхахьэ Владикавказ щыклиагь.

Санкт-Петербург, Москва, Оренбург, Ярославль, Къэбертэ-Бэлькъарыр, Адигэ Республикар, Къыблэ Осетиер, Темыр Осетиер-Аланиер, Австриер, Канадэ, Казахстан, Тыркуер эзүкъэхъум хэлэжьагъэх.

Урысыем культурэмкэ и Министерствэ, искустввхэмкэ тарихым институт, музыкальнэ Іэмэ-псымэхэм язэгъэшэнкэ Б. Галатэ ыццэ зыхырэ фондым исектор юфтхъабэрэ зэхашагъ. Темыр Осетиер-Аланиер и Правительствэ, Къыблэ Осетиер и Президент зэхэнэн юфыгъохэмкэ іэпилэгъу къафхэхуугъэх.

Конференциер осетин лъэпкъ фольклорым, осетинхэм яком-позитор еджаплэ лъапсэ фэ-зышыгъэ Б. А. Галаевым афгъэхыгъагъ. Күшхъэчэсхэм, Евразиет музыкальнэ культура язэлтыиэсийкэ, культурэ зэфэшхъафхэм яфэмэ-бжымэ зэрэзтэрихъэрэм, аш тарихъмэхъанэу иэм атегущыагъэх.

Шэнэгъэлэхъэм къызэрэх-гъэштигъэу, Кавказым, Карпатхэм, Татарстан, нэмыхэм шъолтырхэм ехжэх яеу искуствэ гъэшэгъон я. Ареу ѿтими, лъэпкъхэр зэхахъэхээ, социал-нэ-экономике юфыгъохэм за-шъомбгүзэ яшыгъэ-псэукъэ зэфэдэнгъэхэр илхэх хуугъэ. Лъэпкъ шэн-хабзэхэр къауху-мэхээ адыгэ-абхаз, тюрк, славян искуствэм, нэмыхэм ягъэхъафхэм шэнэгъэлэхъэм

зэфахысыжых. Грузинхэм, ермэлхэм, Евразиет инэмыхэм лъэпкъхэм зэдьире хуугъэ лъэн-никъохэр искустввэм къыхэшых.

Еллыкъэхэр

Зэгъэшэнхэр ашыхээ конференцием хэлэжьагъэрэм күшхъэчэсхэм яшэн-хабзэхэм, музыкальнэ Іэмэ-псымэхэм, Кавказым ильэпкъ культурэ макъэхэр бэ хуухэу зэрэшагъ-федэхэрэм атегущыагъэх. Кавказ лъэпкъхэм композитор еджаплэу ялхэм хэушхъафы-кыгъэу яеплыкъэхэр къаралнла-гъэх.

— Тызэштихъуужынным зыд-тыймыгъэхыхау гумэкъыгъо тиэхэм татегущыагъ, — кытиуагъ Адигэ Республикаэм искустввхэмкэ икэлэцыкъу еджаплэу Лъэцэрыкъо Кимэ ыццэ зыхырэ икэлэгъаджэу Гүукъэ Замудин. — Композиторхэм язэхъазырын юф къызэрэрикъо ѿтителэпэхэм тальхэху.

Зэхэшкъо купым итхаматэу И. Мациевскэр цыф цэрылу. Украина, Польшэм искустввхэмкэ язаслуженин юфыгъэшху, искуствведенимкэ доктор, профессор М. Сень, А. Тимо-шёнкэр, М. Карапец, нэмыхэм культурэм щызэлпаша-гъэх.

Адыгейм иллы- къохэр

Адыгэ Республикаэм ыццэ

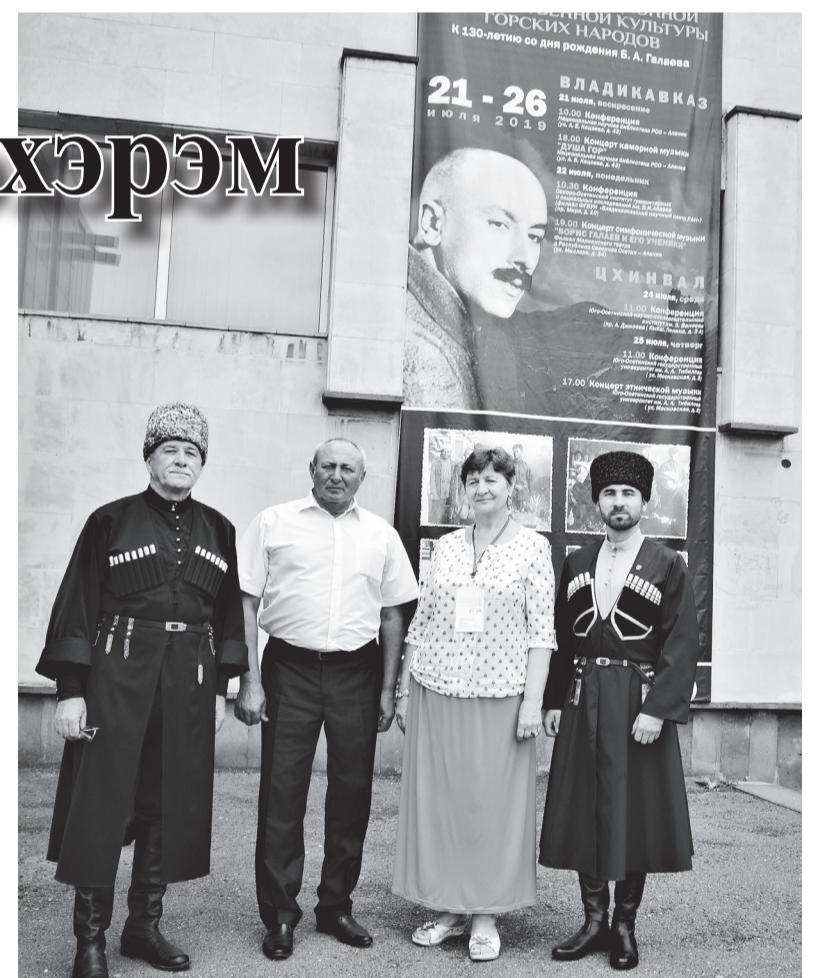
конференцием хэлэжьагъ искус-ствоведенимкэ докторэрэ, про-фессорэрэ, Урысыем икомпози-торхэм я Союз хэтэу Алла Соколовар, Иэпэласэм иеджаплэ аш щызэхиагъ. Темыр Кавказым ильэпкъхэм яшэн-хабзэхэм, ямзыкэ, музыкальнэ Іэмэ-псымэхэм къатегущыагъ. Адигэ фольклорым ехыллагьэу «Зыгъэгусэм» икэбар щигъэгъ-загъэх.

Гүукъэ Замудин идоклад къамылым фэгъэхыгъагъ. Урысыем, Дунэе фестивальхэм щытхууцэхэр къащыдэзыхыгъэ Нэгэрэко Казбек Адигэ къэралыгъэ университетым иаспирант. Аш лъэпкъ архивым, музыкальнэ Іэмэ-псымэхэм ягъэфедакъэ юариллагъэр щызэнгъэхэм къыхихыгъ.

Пынгау Табыхъу Мухъамэд Адигэ Республикаэм культурэмкэ изаслуженин юфыш. Концертхэм ахэлажьээ ишэнгъэхэм зэрэх-гъяхъорэр, искуствэр зэрэлты-къуатэрэр зэхахъэм къышилотагъэх.

Лъэпкъ ордыншъор

Гүукъэ Замудин, Нэгэрэко Казбек, Табыхъу Мухъамэд зэ-гъусэху Владикавказ итхиль-еджаплэ концерт щызэхашагъ. Тильэпкъ искуствв дахэу зэрэхъяньчигъэх фэшл бэрэ Ѣгу къафытеуагъэх. Адыгейм иму-

зыкантхэм Цхинвал концертэу къыштигъэри гъэшэгъонэу кулагъа.

— Нарт къэбархэу лъэпкъ искустввэм хэхъягъэхэм нэбгы-рабэ ашогъэшэгъонэу къядэгъу, — кытиуагъ Гүукъэ Замудин.

Саусэрыкъо, Сэтэнае, нэмыхэм афгъэхыгъэхэр шыкъэпшынэмкэ къырагъэуагъэх, ордыном дежьыгъэх. Нарт Шэбатныкъо ехыллагъэр, нысэр къызэрэшэрэр, къэшъо мэ-къамэхэу «Уджыр», «Зэфакор», «Зыгъэлтэр», фэшхъафхэри конференцием щытугъэх.

Джыри зэлукъэ- штых

— Кавказ шъолтырым,

Санкт-Петербург, нэмыхэм ямзыкантхэм тигуапэу тядэгъу, лъэпкъхэм якультурэ зыщызэ-лъыэсэри чыпилэхэр къыхэдэ-щыгъэх, нахыбэрэ тызэрэ-зэукишт шыкъэхэм татегущы-агъ, — кытиуагъ Гүукъэ Замудин. — Адигэхэм яфольклор, лъэпкъ искустввэм ихэхъонигъэхэр нэмыхэм шъолтырхэм нахы-шоу аашашэнхэм талэки ты-пылтышт. Едгэжьэгъэ юфым шуа-гъэ къызэрэхырэм куачэ къытхельхъэх.

**САХЫДЭКЬО
Нурбай.**

Сурэтым итхэр: Гүукъэ За-мудин, Табыхъу Мухъамэд, Алла Соколовар, Нэгэрэко Казбек.

Лъэпкъ шэжьымрэ щынныгъэмрэ

«Дуслыкым» щыкІэштур къегъоты

Къэндзал культурнэ обществэу «Дуслыкым» ипащэу, медалэу «Адыгэим и Щытхъузехъэр» кызфагъэшьошагъэу, Адыгэ Республикаэм псауныгъэм икъэухъумэнкэ изаслуженнэ юфышIэу Алям Ильясовыр Махачкала щыкIогъэ зэхахъэм хэлжъагъ.

Лъэпкъ юфыгъохэм иеплыкIэхэр къарилIэнхэу гушыIэгъу аштыфэхъу.

фэшьхъафхэм къарытщыгъэх. КIэлэ-
еъэджэ дэгъу ти.

— Ныдэлъфыбзэм икъэухъумэн
шүүзэрэпильым сида къыхэбгъэшы-
гъэр?

— Адыгэ Республикаэм тыщыпсэузэ
къэндзалыбзэр зэдгъэшIэнным фэш
амалышуухэр зэрэдъотхэрэм изакъоп
къеслотагъэр. Урысыбзэри, адигабзэри
зэртшIэхэрэр, адигэ шэн-зекlyакIэхэр
дгъэфедэхэзэ тинисащэхэр зэрэз-
хатщэхэрэм, нэмикIхэм яхылIэгъэ
къэбархэр ашогъэшIэгъоныгъэх.

— Лъэпкъхэр зэрэзэлъыкIохэрэм,
нахышиоу зэрэшIэнхэм зэрэпильхэм
сида къяпIолэштыр?

— Анахь тызгъэгумэкIэхэрэм ар ашыц.
Адыгэ Республикаэм ичыиопс зэрэдахэм
шольырхэр щыгуазэх. Тиспортсменхэм,
артистхэм, ансамблэ цэрылохэм къа-
кIэупчэх. Узэлъыклоным фэш пшогъэ-
шIэгъонэу ар щытын фае. Тиреспубликэ
ехылIэгъэ нэрыльэгъу юпыIэгъуухэр
къекIошт зэлукIэгъум ехуулIэу згъэхъа-
зырыштых.

— Къэндзалхэм музей Мыекъуапэ
игупчэ къыщызэуахыгъ, дэгъоу юф
ышIэу тэлъытэ.

— Урысыем юфшIэнымкэ и Пыху-
жъэу, зэлъашIэрэ тхаклоу Мэшбэшэл
Исхвакъ, композитор цэрылоу Нэхээ
Аслын, Адыгэ къэралыгъо университе-
тим истудентхэр, колледжэм яеджа-
кIохэр, нэмикIхэм тимузей къекIох.
Лъэпкъхэр зэфэзышэрэ культурнэ гупчэу
ар щыт.

ЗЭЛУКIЭГҮХЭМ ЯЩЫСЭХЭР

— Махачкала щыкIогъэ зэхахъэм

пүнгээм, мамыр псэукэм игъэптиэн
яхылIэгъэ юфыгъохэр къыщаэтгэгъэ-
хэу пешшорыгъэшьэу къытэлIогъагъ.

— Дагъыстан лъэпкъыбэ щэпсэу.
Зэкъошныгъэр щынныгъэм къыпкы-
рыкыре юфхэмкэ бгъэптиэн зэрэфаэр
зэхэцаклохэм къыдалтыгъагъ.

— Зэлъыкю зышшоигохэм яччагъэ-
хэхъуагъа?

— «Дуслыкым» хэтэу Галия Ульма-
совар искуствэм хэцагъ, ордэйи.
Къэндзал бзыльфыгъэхэм я Дунээ
зэлукIэу Татарстан щыкIуагъэм зыхэ-
лажъэм, Адыгэ Республикаэм ехылIэгъэ
къэбархэр къафиолтагъэх, ордхэр ыгъэ-
жынчыгъэх.

— Зэхахъэхэм яшшуагъэкэ Адыгэир
нахышиоу ашIэ зэрэхъуэрэм къытегу-
шIэбэ?

— Адыгэ Республикаэм и Пыху-
жъэу Күмпил Мурат, къэралыгъо урчIэжэ-
гью Тхакууцинэ Аслын шүфэс тхиль-
хэр къафагъэхых. Татарстан и Прези-
дент гүшIэ фабэхэр Адыгэим фэгъэ-
хыгъэу къытилохэу берэ къыхэкы.
Татарстан и Премьер-министрэу, къэн-
дзалхэм я Дунээ лъэпкъ Совет итхама-
туу Васил Шайхразиевыр Дагъыстан
щыкIогъэ зэхахъэм хэлжэвэгъэхэм къа-
фэгушуагъ, шольырхэм юфхъабзэхэр
зэрэшшыкIорэм мэхъэнэ ин ритигъ.
Щы-
сэшуу къэзигъэльягъорэм укырыплын
зэрэфаэр зэхахъэм хэушшхафыгъэу
къыщаагъ, Адыгэим къыщихъугъ.

ШЬОЛЫРХЭМ ЯЗЭХАХЪЭХЭР

— Обществен нэ движениехэр зэрэ-

зэхахъэхэрэм еплыкIэу фырIяэр
къыхагъэшыгъэба?

— Республика обществен нэ движе-
ниу «Адыгэ Хасэм» итхаматэу Пы-
мыщкэо Рэмзэн, Мыекъуапэ икъэ-
зэкъэм япашэу Александр Даниловым,
урымхэм яобществэ ипашэу Аристотель
Спировым, фэшхъафхэм зэпхынгъэу
адыгиIэр тэгъэпти. Хэкужым къэзы-
гъэзэжыгъэм имэфэкI фэгъэхыгъэ
зэхахъэу Мыекъуапэ щыкIуагъэм «Дус-
лыкым» чанэу хэлжъагъ.

— Адыгэ шуашэм и Мафэ Йоныгъо мазэм Республикаэм
щагъэмэфэкыщт, аши зыфетгэхъязы-
ры. Махачкала тышшIэу лъэпкъ бэнакIэ-
мкэ зэнэкъоху зэхашагъэм алэрэ
чыпIэр къышыдээхыгъэм Татарстан и
Президент инашшокэ машинэ фагъэ-
шьошагъ.

— Къэндзалхэм ямэфэкIэу «Са-
бантуй» зыфалорэр тиреспублике
зэрэшшыкIорэм укытегуущыагъэ-
гоп.

— Адыгэхэм ямэфэкIхэм ар яхыщыр.
Мыекъуапэ, Кошхъэблэ районым ашы-
зэхэтэшэ. Къоджэ щылакIэм нахь епхы-
гэу зэхахъэр тэгъэпсы.

— Шышхъэум и 9-м Адыгэимэр
Башкирием зятворческэ купхэм
яччыхъэзэхахъэ Адыгэ Республикаэм
и Къэралыгъо филармоние щыкIошт.
Аш шуухэлэжъэшта?

— Башкирием тильэпкъэгъубэ щэпсэу.
Пчыхъэзэхахъэр мэфэкышхом фэдэу
Мыекъуапэ щыкIоштэу тэгүгъэ. Зэхэшэн
юфхэр тэгъэцакIэх, зэлукIэгъум тыйдэгүэ.

— Шуумурадхэр къыжкуудэхъунхэу
шуфтэтэо.

— Тхаяуегъэпсэу.

Культурэмрэ щынныгъэмрэ

Москва къыщаагъэльягъо

КъокыпIэм и Къэралыгъо музееу Москва дэтым
Урысыем изаслуженнэ суртышIэу, Адыгэ Республикаэм
и Къэралыгъо шуухъафтын кызфагъэшьошагъэу
Пэтшоющэ Феликс илофшIагъэ фэгъэхыгъэ
къыщызэуахыгъ.

Живописым, графикэм, бгъэфедэн
пльэкIыре искуствэм яхылIагъэхэр
музейм къыщаагъэльягъо.

Пэтшоющэ Феликс культурэр, иску-
ствэр зыщаагъэльягъэр унагъом щангуу.
ГээшIэгъоныр ятэжъ яти, аш яти лъэпкъ
иэпэшшысэхэр ашынхэмкэ иэпэласэхэу
зэрэшшытагъэхэр ари. Лъэхъанын диштэрэ
лашэр ашыннын зыфагъэсэгъяа.

Янэ дэко-бзакло зэрэхъугъэм ишшу-
гъэкэ лъэпкъ гупшицэр илофшIэн рипхы-
штагъ.

Лъым хэлжъыр Пэтшоющэ Феликс къе-
тэжжыгъ, дунэе искуствэм цэрыло
къыхъугъ.

Урысые Федерацием, Адыгэ Республи-
ликэм культурэмкэ яминистрствэхэр,

КъокыпIэм и Къэралыгъо музееу Москва
дэтым ипащэу А. Седовыр, КъокыпIэм
и Къэралыгъо музееу Мыекъуапэ дэтым
ипащэу Н. Кушшур, фондэу «Русские
мценаты» зыфилорэр къэгъэльягъоным
изэхэшэн кIещакло фэхъугъэх.

Фондэу «Русские мценаты» зы-
филорэр ипащэу Юлия Вербицкаям
къызэриуагъэмкэ, Ф. Пэтшоущэм
иэшшагъэхэм ашыцэу еж ыгъоигъэхэр,
музейхэм яфондхэм къахахыгъэхэр 50-м
къехъухэу къагъэльягъо.

Шышхъэум и 25-м нэс къэгъэлья-
гъоныр Москва щыкIошт.

Суртым итыр: Пэтшоющэ Феликс
илофшIагъэхэм ашыцэу музейм къы-
щаагъэльягъоэр.

НэжIубгъор зыгъэхъазырыгъэр ЕМТЫЛЬ Нурбый.

Пенсиехэр

Чъэпьюгъум и 1-м блэмыхкэу

Федеральнэ фэгъэкютэнхэр зиЛэхэм социальнэ фэЮ-фашихэр къафагъэцэкИэцхэмэ, хъауми ахэм ачыпЛэкИэ ахъщэ къафекюттмэ ежсъхэм къихахынэу амал яI. Законым къизэрэшыдэлтыгъэмкэу, ар чъэпьюгъум мазэм и 1-м шомыкИэу къагъэнэфэн фае.

НахыпекІэ къихихыгъаху ыкли аш зэхъокыныгъэ фишын гүхэлт зимишхэр пенсиехэмкІэ фондым еклонгэнх ишыклагъэп, ау зэблэзыхуумэ зышоигъохэм пальэм шомыкИэу ПенсиехэмкІэ фондир щагъэгъоззэн фае. Аш фэгъэхыгъэ льэутхылыр МФЦ-м щыптыми хъущт, электроннэ шыкIэри къизфэбъефедэн пълэкыщт.

Социальнэ фэЮ-фашихэр къизэрэшыкIэбгъехащт шыкIэри ильэс къес зэблэпхүн уфит. Ахэр къизэратахэрэм

ащыщых сэкъатныгъэ зиЛэхэр, зэо-зэпэуцужхэм яветеранхэр, радиациим иягъэ зэригъэкыгъэхэр, нэмыхыбэхэр.

ФэЮ-фашихэр ачыпIэ ахъщэр къыхэзыхихэрэм сомэ 1121-рэ чапыч 42-рэ пенсием е мазэм къес къатыре ахъщтынэм тегъэхуагъэу къараты.

Адьгейим щыпсэоу аш фэдэ социальнэ фэЮ-фашихэр къизтефэхэрэр нэбгырэ 42002-рэ мэхъу. Ахэм ащыщэу 11072-мэ фэЮ-фашихэр къихахыгъэх, нэбгырэ 30930-мэ ахъщекІэ зэблахуугъ.

Нэбгырэ 30 мэхъу

Тинахыжъхэм ащыщэу нэбгырэ 30-мэ шышхъэу мазэм аныбжь ильэс 90-рэ мэхъу е ехъу.

Ахэр зэкIэри Хэгъэгу зэошхом хэлжъагъэх, иветераных в тылым щылахъэх. Хэбэшту зэрэхуугъэу, аш фэдэ ныбжь даххэм нэсыгъэхэм УФ-м и Президентэу Владимир Путиныр къафэгушошт. Ильэсир къизихагъэм къыщублагъэу аш фэдэу къэралыгъом ишащт къизфэгушуагъэр нэбгырэ 289-рэ мэхъу.

Мы мазэм юбилиархэм ащыщэу нэбгырэ 25-мэ аныбжь ильэс 90-рэ, нэбгыри 4-мэ — 95-рэ мэхъу, зы нэбгырэм ильэс 100 юбилеир хигъэунэфыкыщт. УФ-м ПенсиехэмкІэ ифонд и Къутамэу АР-м щыIэм иофышIэхэр ныбжь даххэм анэсигъэхэм афэгушох, япсаунгъэ къыщымыкIэу джыри ильэсабэ къагъашIэнэу афэльялох.

УФ-м ПенсиехэмкІэ ифонд и Къутамэу АР-м щыIэм ипресс-къулыкъу

Уасэр къеIыхыгъ

Пыдзэфэ пытэхэр зэрэуащыхэрэм ыуасэ нахь макэ хъугъэу мы мазэм республикэм щыпсэухэрэм ащыщхэм атышт.

Пыдзэфэ пытэхэм ядэшынкІэ фэЮ-фашихэр ауасэ къизщеIыхыгъэхэр къалэхэу Мыеккуапэ, Адыгэкъал, къутырэу Гавердовскэр, поселкэхэу Западнэр, Лъэустэнхъабл, Инэм ыкли Яблоновскэр. Мыхэм унэе псэупIэу адэтхэм ачIэхэм атыштыр соми 106-рэ чапыч 30-рэ, фэтэрыбэу зэхэт унэхэм

ащыпсэухэрэм — сомэ 85-рэ чапыч 42-рэ.

Джащ фэдэу Тэххутэмыхээ районымкІэ Бжыхъэкоежь ыкли Козэйт псэупIэ койхэм фэтэрыбэу зэхэт унэу адэтхэм ачIэхэм атыштыр соми 106-рэ чапыч 54-рэ атынэу афагъэнэфагъ.

Рэхъатныгъэм имызакъу

ХэкIым идэшынкІэ фэЮ-фашихэрэм ауасэ зэкIэми игъом атын зэрэфаер шъольыр операторым джыри зэ агу къегъэкыжы.

Мы ильэсым ишылэ мазэ и 1-м къыщублагъэу ар псэупIэ фэЮ-фашихэрэм къахагъэхъажыгъэу коммуналнэхэм ащыщ хъугъэ. Игъом аш ыуасэ птынтыр шыкIэ зиЛэхэм яшээштыр

УФ-м и псэупIэ кодекс щыгъэнэфагъ.

Игъом птымэ узэрэгупсэфыщтим имызакъу, социальнэ Iепыгъэу къуатынэмкИэ ишуагъэ къекошт. Фэгъэкотэнхэр зиЛэхэм ахэр агъэфедэшъунхэм

пае пыдзафэхэм ядэшын ыуасэ къызэраторырэм икъебар социальнэ фэЮ-фашихэр зыгъэцакIэхэрэ къулукъухэм шъольыр операторым алэкIегъахъэ.

Адьгейим щыпсэухэрэм компанием

иофисхэм ар аштын алъэкыщт. Ахэр зыдэшыIэхэр джыри ээ шыгу къэтэгъэкыжы. Мыеккуапэ — урамэу Пионерскэр, 297-рэ, поселкэу ЯблоновскэмкІэ — урамэу Школьнэр, 10/1-рэ. Джащ фэдэу почтэм, «Сбербанком», ООО-у «МадиКом» зыфиорэм якассхэм аштынхэ альэкыщт.

ООО-у «ЭкоЦентрэм» и Адыгэ шъольыр къутамэ ипресс-къулыкъу

Пстэури рагъэблагъэ

Мы мазэм и 10-м физкультурникым и Мафэ Урысыем щыхагъэунэфыкыщт. Мы мэфэкI мафэм Адьгейим юфтхъэбзэ зэфэшхъафхэр щыкIоштых.

Шышхъэум и 10-м республикэм спорт еджапIэхэм зэкIэми пчээ зээхъагъэхэм я Мафэ ашыреклокыщт.

Республикэ стадионым пэмыхыжъэу теннисхшомкІэ зэнэкъоюк пчэдьжым сыхьатыр 8-м Ѣзыэхашщт, шыгъоньгъэ зиЛэхэр аш хэлэжъэнхэ альэкыщт. Сыхьатыр 9-м плажнэ волейболымкІэ ыкли футбольымкІэ мыш Ѣзызэнэкъоюштых, сыхьатыр 10-м күшхъэфечээ спортыр зикласхэм апае скейт-паркым къэгъэлъэгъон гъешIэгъон Ѣзыэхашщт.

Шахматнэ клубым пэмыхыжъэу художественнэ гимнастикэмкІэ еджапIэу N 2-у В.С. Максимовым ыцэ зыхырэм Ѣзызигъясэхэрэм къэгъэлъэгъонхэр къыщашщтых, сыхьатыр 10-м ахэр рагъэхашщтых.

Мы охътэ дэдэм «Ракушкэм» къэшон спортымкІэ АР-м и Федерации егъэджэнхэр Ѣзыэхашщтых: латиноамериканска ыкли европейскэ къашшохэр зикласхэм ахэм апыльхэр

упчIэжъагъу афэхъущтых, къызэдэшшошущтых. Мафэм сыхьатыр 4-м тхэвондом, каратэм, ушум, кикбоксингийм апыльхэмрэ зикласхэмрэ апае флэшмоб зэхашщт. Аш нэмыхыкIэу, урамэу Гагариним къыпэблэгъэ парк дэхьагъум тхэвондо ИТФ-мкІэ АР-м и Федерациерэ батут дэпкIеенымкІэ отделением зэхашщт къэгъэлъэгъонхэр Ѣзыэштых.

Мы чыпIэ дэдэм теннисырмэ йогэмрэкIэ зэнэкъоюхэр Ѣзыреклокыщтых. Республике стадионэу «Зэкъошныгъэм» мэфэ реным спортивнэ зэнэкъоюхэр ѢзыкIоштых: щагу футбольымкІэ, атлетикэ псынкIемкІэ эстафетэр, испауныгъэкIэ ѢзыкIагъэхэр зиЛэ спортынхэм азыфагу хыльтэ 10тынэмкІэ, нэмыхыкIемкIэ.

ШахматхэмкІэ зэнэкъоюхэр клубым ѢзыкIоштых, Мыеккуапэ шахматхэмкІэ ичемпионэу Юрий Мешалкиныр а зы уахьтэм нэбгырабэм ашшIэшт.

Джащ фэдэу мы мафэм юфтхъафхэр ѢзыкIоштых спортынадэ икIеух зэнэкъо-

хэр зэхашщтых. Я 2-рэ спортеджапIэу В.С. Максимовым ыцэ зыхырэм стритболымкІэ зэнэкъоюхэр, шахмат клубым дэжэ — дартсымкІэ, республике

стадионым — кIэпсэ зэпэкъудынымкІэ зэнэкъоюхэр ашыкIоштых. Спартакиадэм къыщыхагъэштыхэрэм зыагъэшштхэ зэхахьэр сыхьатыр 12-м гупчэ стадионым Ѣзыэхашщт.

Физкультурникым и Мафэ ихэгъэунэфыкыын ыкли зэнэкъоюхэм республикэм икъэлэ шъхьаэ Ѣзыпсэухэрэри, ихыакIэхэри ахэлжъэнхэ альэкыщт.

Сакъыныгъэ къизхагъэфэнэу къяджэх

Ешъуагъэхэу автомобилыр зезифэрэ водителхэр кыхэгъещыгъэнхэм ыкы ахэр авариехэм аштухъумэгъэнхэм фэш Адыгэим и Къэралыгъо автоинспекции пешорыгъэшь юфхъабзэхэр ренэу зэхещэх.

Ахэм къахагъэлажъэх муниципальнэ къулькъушлахэр, общественностир ыкы волонтерхэр. Юфхъабзэм хэлажъэхэрэ зэгүсэхэу ешъуагъэу къаубытгъэ водителхэм зэдэгүшгъэгъухэр адашых, автоеджаплэм икурсантхэм зауагъаклэ, къоджэ псеуплэхэм ярамхэм агитации юфшэнир ашырагъэклокы.

Пешорыгъэшь юфшэн анах инэу мы аужырэ уахтэмрагъеклокыгъэхэм ашыщ «Ешъогъэ водитель» зыцэ дэкыгъохэр зэрээхашаагъэхэр. Ахэм общественне организацие зэфэшь-

хъафхэм ялтыклохэр къарагъэблагъэх. Бэмышлэу Мыекъуапэ щыклогъэ юфхъабзэм хэлажъэхэр АР-м хэгъэгүү клоц юфхэмкээ и Министерствэ епхыгъэу зэхажгъээ Общественне советым хэтэу Максим Еремеевыр ыкы автомобилистхэм ярганизациеу «Достойный выбор» зыфиорэм хэтхэр.

Юфхъабзэм хэлажъэхэрээр водителхэм къяджагъэх гъогурыкъоным ишапхъэхэр амукъонхэу, ешъуагъэхэу рулым лумытгъисханхэу.

Къэлгээн фое, юфхъабзэр окоюфэ гъогурыкъоным ишап-

хъэхэр гъогогу 40-рэ аукъуагъэхэу къыхаагъэшыгь: водитель удостоверениер ямышлэу хъугъэшгъи 2, регистрационнэ тхапэр ямышлэу хъугъэшгъи 3, страховой полисыр амьыгъэу хъугъэшгъи 12, нэмийхэри.

АР-м и Къэралыгъо автоинспекции макъэ къеъэлу мыш фэдэ юфхъабзэхэр, хабэ зэрэфхъуягу, зэхажэхээ зэршиштимкээ ыкы гъогум сакъыныгъэрэ 1эдэбныгъэрэ къыщихъэфэнхэу цыфхэм къяджэх.

АР-м гъогурыкъоныр щынэгъончъэнимкээ икъулыкъу

Хэбзэухъумаклохэм къаты

Шъуимылъку къэшъуухъум

Адыгэим иполиции изэфэхысыжхэм къизэрагъэльагъорэмкээ, гъепцфапъэ зыхэль бзэджэшгъэ 24-рэ блэкыгъэ мазэм республикэм щызэрахъагь.

Ахэм янахыбэр Мыекъуапэ щагъэунэфыгь. Бзэджашэхэм мобильнэ зээхынгъэм ыкы Интернетын яамалхэр къызғафъэфедхээзэ цыфхэр бэрэ агапцлэх.

Мы мафхэм республикэм икъэлэ шъяваэ щыпсэурэ бзыльфыгъэм ителефон амьгъеунэфыгъэ хъульфыгъэ горэ къы-

теуагь ыкы ибанк картэ иль ахьшэр хэбзэнчэу рагын гухэль ялэу гъогогу заулэрэ «операция» зэфэшхъафхэр зэрашыгъэр къыриуагь. Бзэджашэхэр къызэрэтеогъэ телефонын иномер 8(495)-мкээ къыргэжъэти, ильэс 58-рэ зынъяжь бзыльфыгъэм ашь цыхъэ фишыгь. Бзэ-

джашэхэр къыриуагь ыгъэцаклээ, исчэт ильтигъэ сомэ мини 5-р чинаагь.

Мыекъолэ районным щыпсэурэ ильэс 23-рэ зынъяжь бзыльфыгъэ ныбжьыкъэхэм джэгум щызышальэрэ шыуашэр зэрищэжъирээр интернет-сайт горэм къыргэхъагь. Бэ темышлэу амьгъеунэфыгъэ

бзыльфыгъэр къыфытеуагь ыкы мы пкыыгъор ыщэфынэу зээгэфыгъэх. Бзыльфыгъэм исчэт ахьшэр къыфыригъэхьаным пае картэм иномеррэ ашь ыкылбкэ тетхэгъэ пчагъэхэмрэ ишыклагъэхэу бзэджашэхэм къыриуагь. Мыдрэм а пстэури ыгъэцэктэгь ыкы тээкли тешлагъэу икартэ соми мини 10 рахыгь.

Шъуинахьщэ, шуимылъку чэшьумынэнэхэм фэш сакъыныгъэ къызхэжкугъэфэн зэрфаар хэбзэухъумаклохэм джыри зэшугу къагъэкыжы.

Унэгъуи 120-рэ ауплъэклюгъ

АР-м хэгъэгүү клоц юфхэмкээ и Министерствэ зэхищэгъэ оперативнэ-пешорыгъэшь юфхъабзэу «Іэтахъу» зыфиорэм иятлонэрэ едзыгъо изэфэхысыжхэр ашыгъэх. Зипшэрыльхэр зымыгъэцэклээрэ ны-тыхэр къыхэгъещыгъэнхэм, зынъяжь имыкъуугъэхэм ягъэмэфэ уахтэ тэрэзэу зэхэшгъэнэм ар фытегъэпсихъэгъагь.

Зэклэмки кіэлэ 1этэхьуи 180-м ехъу ыкы зэгурйоныгъэ зээрымыль унэгъуи 120-рэ ауплъэклюгъэх. Зипшэрыльхэр зэрифэшьашау зымыгъэцэклээрэ ны-ты 67-мэ администривнэ пшъадэкъижь арагъэхыгь. Джаш фэдэу хэбзэухъума-клохэм пешорыгъэшь зэдэгүшгъэгъу 300 фэдиз зэхажаагь. Хэушхъафыгъэ про-

филактическэ учетым зынъяжь имыкъуын 10-рэ зы нахынжьрэ хагъэуцаагъэх.

Мыш фэдэ юфхъабзэхэм шлэгъэшхо къызэрэтирээр щыэнгъэхэм къыгъэлъэгъуагь, арышь, ар тапэки лъагъэктэн, агъэфедэн гухэль ёшь.

АР-м хэгъэгүү клоц юфхэмкээ и Министерствэ ипресс-къулыкъу.

Альэхъух

Шхъухъэш-пцыускээ зэгуцэфхэрэ Михайличенко Алексей Алексей ыкъом, 1977-рэ ильэсийн къэхъугъэм, Казахстан ит къалэу Джамбул щыпсэурэм Адыгэим иполиции лъэхъу.

Полицием къызэритыгъэмкээ, шхъухъэ зэрахъэзэ цыфхэр зыгъапцлэхэрэхэм ахэшагъэу ар ёшь.

Алексей Михайличенкэм фэгъэхыгъэ къэбар горэ зышхэхэрэм тялъэу къалэу Мыекъуапэ мыш фэдэ телефонхэмкээ кытэонхэу: (8772) 59-64-00, 52-30-71 е полицием иотдел анахь благъэм 02-мкээ.

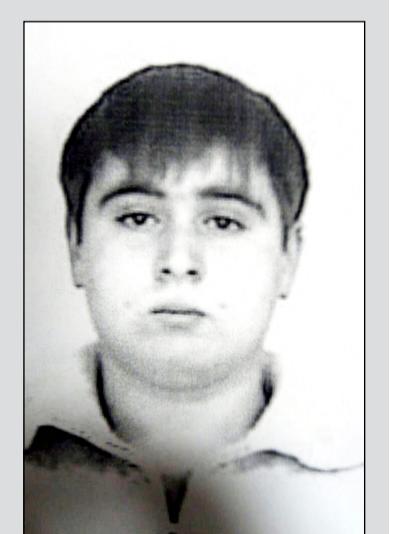
Къытэуагъэм ыцэ тышъэфыщт.

Адыгэим иполиции лъэхъу бзэджэшгъэхъильэ зэрихъагъэхээ зэгуцэфхэрэ Джимиев Заурбек Хажбий ыкъом, 1986-рэ ильэсийн къэхъугъэм, Республике Тэмъир Осетиен – Аланием щыпсэурэм.

Полицием къызэритырэмкээ, наркотикхэм е психотропнэ веществовохэм япхыгъэ хэбзэнчэх юфхэм ахэшагъэу ар ёшь.

Джимиев Заурбек зыдэшшилэхээ фэгъэхыгъэ къэбар горэ зылэхэлхэр къалэу Мыекъуапэ мыш фэдэ телефонхэмкээ кытэорэох: (8772) 59-64-00, 52-30-71 е полицием иотдел анахь благъэм 02-мкээ.

Къытэуагъэм ыцэ аушъэфыщт.

Физкультурникам и Мафэ ипэгъокI

Дэгъоу ебгъажъэр къыотжьы

Адыгэ Республикаем спорт еджапIеу N 2-м ипащэу, Урысыем, Адыгеим язаслуженнэ тренерэу Хьот Юныс иапэрэ кIэлэеѓаджэ, тренерэу бэнэпIе алырэгъум тезыщагъэм, гъесэнгъэм изэгъепшэнхэм къатедгъэгушыIе тшоигъоу тыукалагъ.

— Зэкэ сэзыгъеджагъехэм гущыIе фабэхэр къясолIенеу сыфай, — игупшысэхэм таше-тъэгуазэ Хьот Юныс. — КIэлэеѓаджэр щыIэнгъэм ильэхъоёш. Гъогоу узытырищэрэм урыкъоным уфхъязыр зыхукIе, укызеплэз-къыжыным утещиныхъэрэп.

Апэрэ кIэлэеѓаджэр

— Юныс, уезыгъеджагъехэм апэрэ кIэлэеѓаджэр къахэбгъ-щынэр орыкIе сыда?

— ТхакIи, еджакIи сэзыгъешэгъэ ГъукIэл Асует гукIи, пэки тигъасщыгъ. А лъэхъаным кIэлэеѓаджехэм кинеу альэгъу-щтыгъэр непэ къыдгураюжы. Ным ебгъепшэрэ кIэлэеѓаджэм гущыIекIе къуиорэм дакIоу, инеплээгъукIе, шэн-хабзэу зэри-хэхэрэмкIе уеплу. Тхыльыр шэ-ныгъэм иуункыбзэмэ, апэрэ кIэлэеѓаджэр гугъэм ильэ-миджэу сэлъыте.

— Гъобэкъуае тышыIеу Гъу-кIэл Асует ишагу тызыдахъэм, зэрэунагъоу къыппэгъокIыгъ.

— Пчэдыхъым насыпIр зэри-гошырэр тикIэлэеѓаджэ къылоу зэхэсхъштыгъ. Адыгэ гущыIэнхэм мэхъанеу илэр щыIэнгъэм щытэ-льягъу. Къылкэупчээрэм улты-къонир зымыуасэ щыIеп. Уикэ-лэгъум къыхэхъирэ гъогум уте-мыкIынным сиғэзыгъесагъэмэ ГъукIэл Асует ахесэлъыте. Ишхъэгъусэу Мухьдини сиғэрэз.

Сэнхъатым икъыхъын

— Къыхэхъыщт сэнхъатым хэта уфэзыщагъэр?

— Я 3-рэ классым сищеджээ самбэмкIи, дзюдомкIи клаххэм бэнакIе языгъашэштыгъе ГъукIэл Асльтанбеч ыдэхэй сиқIуагъ. Аш сиығиғэсагъэр сэнхъат сиғ-хъугъ, сищIэнгъэм спортым эспхыгъ.

— ГъукIэл Асльтанбеч Адыгэ Республикаем изаслуженнэ тре-нер, Теуцожь районым ицыф гъэшшуагъ.

— Дээ кулыкъум үүж Мыекуапэ мэкъумэш техникумэу дэтын ГъукIэл Асльтанбеч самбэмкIе тренерэу йоф щишIеэш, спорт лъэпкыр дунаим щашэ-ным илахь хишыхъягъ. Янэ кье-льэу чылэм къызегъэзжым, тренер сэнхъатым үгү ритыгъ, цыфышшухэр ыгъесагъех.

— Гъобэкъуае щырагъажы, спортышхом цэрило щыхъуѓэх-хэр къыталаоба.

— Иашынэ Сэфэр СССР-м самбэмкIе джэрзыр къышихъыгъ, дунээ зэлукIэгъухэм самбэмкIи, дзюдомкIи хагъеунэфыкыре чы-пIэхэр къащидихъгъ. ЦыкIуныбэ Юсыф адыгэхэмкIе боевы самбэмкIе дунаим апэу дышъэр къыхъыгъ. Еутых Кимэ ильэс 18-м нэс зыныбжхэм язэнкъо-ку дзюдомкIе джэрзыр тюгог-гогъо къышихъыгъ. Шъхъащэко Амзан СССР-м дзюдомкIе джэр-зыр къышихъыгъ. ГъукIэл Асльтан ЦСКА-м хэтэу самбэмкIи, дзю-

дышъэр дзюдомкIе къащы-зыхъыгъе Мудрэнэ Бисльян, аш-ышэу Асльтан, нэмыкI спорты-смен цэрило фэхъуагъ. Т. Цыгъо фэ-гъэхъыгъе зэнэкъокуум хэла-жъэхэу тльэгъуѓэх.

— ГъукIэл Асльтанбеч йофыгъо заулэ зэдиггэцэкIэн ыльэкы-щтыгъ. Теуцожь Цыгъо иштихъу къээтигъэнэй зэрэпильдм дакIоу, къоджэ спортым зыкъегъ-їэтигъэнэй, лъэпк шэн-хабзэхэм ныбжыкIэхэр афэгъесэгъэнхэм пылыгъыгъ. Сэнаушигъеэ зыхъель бэнакIохэр зэлукIэгъухэм ахэ-лажъэштыгъях. Къыблэм, Темыр Кавказым ятренхэр, спортымен-хэр Гъобэкъуае къыригъэблагъ-щтыгъях. Кобл Якъубэ лъапсэ зыфишыгъе бэнэпIе еджапIе-рэгъедэхагъ.

— Шэн-хабзэ дахэу Гъобэ-къуае щызэрхъэрэм ашыщ Теуцожь Цыгъо и Унэ-музей зэнэкъокуум хэлажъэхэр спортыменхэр, тренерхэр зэрэк-хэрэр.

— Ильэс 55-рэ кIэлэцIыкIухэм йоф адээшигъээ сиапэрэ тренер къясолIен слъэкыщыр тхыль шъхъаф икъущт. Алыргэгум клахэр зэрэшьбанэрэм пылыгъээ, ады-гагъэ щыIэнгъэм щызэрихъан зэрэфаэр йофшIенним къышихъи-гъэштыгъигъ.

— Физкультурникам и Мафэ къэблагъэ. Апэрэ тренерым сида къыфапIо пшоигъю?

— Редакцием сиыкъекIоным ыпекIе тэ, зэныбджэгъухэм, тызэхэгъущыгъигъигъ. Асльтанбеч гъэзетымкIи фэгушохэ ашлонгыгъу ригъэ-джахъэхэу Нэмтэлэкъо Асльтан, Уджыхуу Хъазэрэ, Еутых Кимэ, ЦыкIуныбэ Юсыф, Иашынэ Сэфэр, Хъатхъохуу Байзэт, ГъукIэл Асльтан, Хьот Юсыф, Шъхъащэко Амзан, Шъхъащэко Бисльян, Тууцожь Бисльян, Тхъаркъохуу Юрэ, ГъукIэл Юрэ, нэмыкIхэми.

— Зыцэ къепIуагъэхэм Адыгэ Республикаем инароднэ артист, колхоз тхъамат, тренерхэр, фэ-

шъхъафхэри ахэтых. КIэлэеѓаджэ дэгъухэм шъурагъэджаагъ.

— КIэлэеѓаджэхэм ялофшIэн-кIэ чылэр агъэдэхагъ, агъэсээхэ клаххэм щыIэнгъэм тьюгъу дахэ щыпхыраши. Иашынэ Нухъя, Хьот Юрэ, Иашынэ Юрэ, Уджыхуу Аскэр, ГъукIэл Теуцожь, Стлашуу Майор, Шъынэхъо Асльтанбий, нэмыкIхэм тафэрэз.

— Гъобэкъуае культурэм и Унэ щашынным колхоз тхъаматэ щытыгъе Бэрээтэрэ Аскэр кIэшакIо фэхъуагъ. Гурыт еджапIе спортзалэу щагъэпсыгъэм ГъукIэл Асльтанбеч изэхшакIу.

— УзыцапIуѓэ къуаджэр бгъэдэхэным, ыпIыгъуу узэфхъу-жынным тикIэлэеѓаджэхэм ты-фагъесагъ. ИльэсбыкIе узекIе-бэжьмэ, шэн-хабзэу тиаѓахъэм зафэдгъэзжызэ хэкIыпIхэм таљахъу. Щысэ зытетхыщхэр тиэх.

— Республике общественне движениеу «Адыгэ Хасэм» иғэ-цэкIэкIо куп ухэт, физкуль-турэм спортымрэкI коми-тэтом уриаш.

— Къызгурэо зыфапIорэр. Спортым тиғэгүйшигъээ зыхъукIе, дышъэр къээтигъигъе адыгэ кла-хэм адигабзэкIе къэгүшүIен ымылтэкIеу къыхъекIы. Спортым игүгъу тшы зыхъукIе, адигабзэм, шэн-хабзэхэм, тарихым язэгъэ-шэн тапылтын зэрэфаэм мэхъэнэ ин етэти, унэшо хэхыгъэхэр Адыгэ Хасэм щитхъуагъэхэр йоф тэшIе.

Физкультурникам и Мафэ фэгъэхыгъиу гъэзетеджэхэм сафэгушо, псаунгыгъе пытэ ялануу Тхъэм сафельэу.

— Шууигүхэлышуухэр къыб-дэхъунхэу шууфэсэо.

— Тхъаугеэгэсэу.

ЕМТЫИЛН Нурбий.

Сурэтхэм артыхэр: Юныс иапэрэ кIэлэеѓаджэу ГъукIэл Асльтанбеч иапэрэ тренерэу Гъу-кIэл Асльтанбечэ агот.

Зэхэзыщагъэр
ыкIи къыдэзы-
гъэкIыэр:

Адыгэ Республикаем
льэпкъ ИофхэмкIэ,
ИскIыб къэралхэм ашы-
псурэ тильэпкъэ-
гъухэм адьрияэ зэпхы-
ныгъэхэмкIэ ыкIи
къебар жууѓэм
иамалхэмкIэ и Комитет
Адресыр:
ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэ-
шыэр:
385000,
къ. Мыекуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,
Редакцием авторхэм
къаихыэр А4-кIэ
заджэхэрэ тхъапхэу
зипчагъэкIэ 5-м
емыхъухэрэ ары. Са-
тырхэм азыфагу 1,5-рэ
дэлтэу, шрифтэр
12-м нахь цыкIунэу
щытэп. Мы шапхъ-
хэм адимыштэрэ
тхъгъэхэр редакцием
зэкIегъэкIожых.

E-mail: adygoevoice@mail.ru

Зыщаушыхъятыгъэр:
Урысые Федерацием
хэутын ИофхэмкIэ, тел-
радиокъетын-
хэмкIэ ыкIи зэльы-
ІсыкIи амалхэмкIэ
и Министерствэ
и Темир-Кавказ
ЧыпIэ гъэлоры-
шапI, зэраушыхъятыгъэ
номерыр

ПИ №ТУ23-00916

Зыщаушыхъятыр
ООО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

ЗэкIэмкIи
пчагъэр
4271
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 2217

Хэутын
узыцапIэтхэну щыт
уахьтэр
Сыхъатыр
18.00
Зыщаушыхъяхъэ
уахьтэр
Сыхъатыр
18.00

Редактор
шхъаэм
ипшээрлхэр
зыгъэцакIэрэр
Мэшлэкъо
С. А.

ПшъэдэкIыж
зыхъырэ секретарыр

ЖакIэмкIо
А. З.